

דו"ח שקט תעשייתי 4 - אזרחים למען הסביבה

טקג'ט אירופוילס בע"מ

מהות העסק: ייצור להבים למנועי סילון

מנכ"ל המפעל: ערן משעלי

בעלים: קבוצת ישקר

מפעל לייצור להבי טורבינות ומדחסים למנועי סילון. המפעל עובד משנת 1999.

בבדיקה שעשינו הסתמכנו על המסמכים האלה:

1. תנאי רישיון עסק מ-25 במרץ 2010

2. תוצאות בדיקות מכמה מועדים, כמפורט להלן.

הערות	מסומן באדום מספר הבדיקות שנמצאו בהן חריגות		שפכים	תדירות בדיקות נדרשת		תנאים		טק ג'ק
	שפכים	אוויר		שפכים	אוויר	שפכים	אוויר	
	1	12 ארובות	2009	4 פעמים בשנה	אחת לשנתיים	מתאים חלקית	מתאים	התאמה לתקן הישראלי
	5	7	2010		סקר תהליכים ופליטות עד 31.3.11	מתאים חלקית	מתאים חלקית	התאמה לתקן הבינ"ל
	1 חריגה בשמן מינרלי	1 חריגות בחלקיקים						
	4	לא מצאנו סקר תהליכים ופליטות	2011					
	1 חריגה בשמן מינרלי	3						
		1 חריגה בחלקיקים						
					בדיקות וסקר ותהליכים ופליטות לאיגוד ולמועצה			הגורם שהמפעל חייב להעביר אליו בדיקות

ניתוח הממצאים

התאמת התנאים ברישיון העסק לתקנים ישראליים

אוויר: מתאים.

התנאים מתאימים ל-[TA-LUFT 2002](#) בחלק מהחומרים אך אינם כוללים את כל קבוצות החומרים: אין תנאים לחומרים אורגניים נדיפים קבוצה ב' ולחומרים אנאורגניים גזיים קבוצה א'. התנאי לריכוז תחמוצות חנקן הוא 350 מ"ג/מק"ת ולא לפי [TA-LUFT 2002](#) (100-200 מ"ג/מק"ת).
נוסף על כך, בכל הנוגע ל-NOx (תחמוצות חנקן) התנאים אינם מתאימים ל-[TA-LUFT 2002](#).

שפכים: התנאים מתאימים חוץ ממוצקים מרחפים – 500 מ"ג/ליטר בתנאים לעומת 30 מ"ג/ליטר בתקנים. **התאמה לתקנים בינלאומיים**

אוויר: מתאים חלקית. התנאים מתאימים ל-[TA-LUFT 2002](#) עבור חלק מהחומרים אך לא כוללים את כלל קבוצות החומרים. בנוסף, עבור NOx (תחמוצות חנקן) התנאים לא מתאימים ל-[TA-LUFT 2002](#). אין

תנאים לחומרים אורגנים נדיפים קבוצה ב' ולחומרים אנאורגנים גזיים קבוצה א'. התנאי עבור ריכוז תחמוצות חנקן הוא 350 מ"ג/מק"ת ולא לפי 100-200 [TA-LUFT 2002](#) מ"ג/מק"ת

שפכים: מתאים חוץ ממוצקים מרחפים, ציאנידים ואלומיניום.

עמידה בתנאים ותדירות בדיקות

אוויר:

התנאים דורשים בדיקה פעם בשנתיים לכל מקור פליטה שהספיקה בו היא עד 10,000 מ"ק/שעה. לא מצאנו את סקר התהליכים והפליטות שהיה אמור להיות מוגש עד 31.03.11, ולכן אי-אפשר לקבוע אם נבדקו כל מקורות הפליטה ואם התדירות מתאימה לדרישות.
2009: נבדקו 12 ארובות. לא היו חריגות
2010: נבדקו 8 ארובות. חריגה אחת של 193% בחלקיקים.
2011: נבדקו 4 ארובות. מצאנו חריגה אחת של 740% בחלקיקים.

שפכים:

התנאים דורשים 4 דגימת בשנה לכל זרם שפכים (מערבי ומזרחי).
2009: מצאנו בדיקה אחת לכל זרם. אין חריגות.
2010: מצאנו 6 בדיקות לכל זרם, ובתוכן מצאנו חריגה אחת של 30% בשמן מינרלי.
2011: מצאנו 5 בדיקות לכל זרם ובתוכן מצאנו חריגה אחת של 45% בשמן מינרלי.

שיתוף פעולה מטעם הנהלת המפעל

בשלב הראשון פנינו כמה פעמים להנהלת המפעל אך לא קיבלנו שום תשובה.

תגובת הנהלת המפעל לממצאי הדו"ח:

הנתונים שהועברו מתייחסים לשנים 2009 – 2011 ואינם עדכניים.
טקג'ט פועלת באופן רציף, תוך השקעת משאבים ניכרים, מול איגוד ערים ומול רשויות נוספות על מנת לעמוד בכל התקנות כפי שאנו נדרשים להם ע"פ חוקי ותקנות מדינת ישראל ואף מעבר לכך.
ערן משעלי, מנכ"ל

טק ג'ט – תקני פליטות לאוויר					
הערות	BAT	תקן ישראלי TA-LUFT 2002		תנאים ברישיון עסק	פרמטר
		0.5 ק"ג/שעה או 50 מ"ג/מ"ק #5.2.5**		0.5 ק"ג/שעה	סה"כ חומרים אורגניים גזיים (TOC)
		0.1 ק"ג/שעה או 20 מ"ג/מ"ק #5.2.5**		0.1 ק"ג/שעה	חומרים אורגניים נדיפים, מסוכנים, וחומרים אורגניים בקב' I
	30-5 *	20 מ"ג/מ"ק #5.2.1**		20 מ"ג/מ"ק	חומר חלקיקי
		0.05 מ"ג/מ"ק **2#5.2		0.05 מ"ג/מ"ק	חומר חלקיקי אנאורגני קב' I
		0.5 מ"ג/מ"ק **2#5.2		0.5 מ"ג/מ"ק	חומר חלקיקי אנאורגני קב' II
		1 מ"ג/מ"ק **2#5.2		1 מ"ג/מ"ק	חומר חלקיקי אנאורגני קב' III
		0.05 מ"ג/מ"ק #5.2.7.1.1**		0.05 מ"ג/מ"ק	חומרים מסרטנים קב' I

		0.5 מ"ג/מ"ק #5.2.7.1.1**		0.5 מ"ג/מ"ק		חומרים מסרטנים קב' II
		1 מ"ג/מ"ק #5.2.7.1.1**		1 מ"ג/מ"ק		חומרים מסרטנים קב' III
		3 מ"ג/מ"ק #5.2.4**		3 מ"ג/מ"ק		חומרים אנאורגניים גזיים (פלואור ומימן גופרי) קב' II
		30 מ"ג/מ"ק #5.2.4**		30 מ"ג/מ"ק		חומרים אנאורגניים גזיים (תרכ' כלור) קב' III
		350 מ"ג/מ"ק #5.2.4**		350 מ"ג/מ"ק		חומרים אנאורגניים גזיים (תח' גופרית וחנקן) קב' IV

TALuft 2002 **

BAT, surface treatment of metals and plastics, p. 456 *

BAT **	תקן גרמני *	טקן ג'ט - תקן שפכים (מ"ג/ליטר)			פרמטר
		תקן ישראלי [2]	תנאים ברישיון עסק [1]		
		10-6		10-6	pH
				2000	COD
20***	50 (אנגליה)	30		500	TSS
		1000		1000	סולפטים
		0.5		0.5	כלור חופשי
0.2	0.2	0.5		0.5	ציאנידים
		1.0		1.0	DOX-פחמימנים הלוגנים מומסים
		20		20	שמן מינרלי
		100		100	שמן כללי
		230		230	נתרן
		430		430	כלורידים
-0.1 0.5	0.1	0.1		0.1	כסף
10-1	3.0	25		25.0	אלומיניום
		-		0.1	ארסן
-0.1 0.2	0.2	0.1		0.1	קדמיום
		1.0		1.0	קובלט
		0.5		0.5	כרום 3+
-0.1 0.2	0.1	0.1		0.1	כרום 6+
-0.2 2.0	0.5	1.0		1.0	נחושת
	-	0.05		0.05	כספית
		-		1.0	מנגן
		0.15		0.15	מוליבדן
0.2- 2.0	1.0-0.5	0.5		0.5	ניקל

-0.05 0.5	0.5	0.5		0.5		עופרת
-0.2 2.0	2.0	2.0		2.0		בדיל
-0.2 2.0	2.0	3.0		3.0		אבץ

BAT, surface treatment of metals and plastics, p. vi *

plastics, p. 456 BAT, surface treatment of metals and **

Production of Iron and Steel, page VIII ***

**** חוק עזר לדוגמה לרשויות מקומיות (הזרמת שפכי תעשייה למערכת ביוב), התשמ"ב - 1981

-
- [1] תקנות המים (מניעת זיהום מים) (מתכות ומזהמים אחרים), התשס"א-2000
- [2] תקנות המים (מניעת זיהום מים) (מתכות ומזהמים אחרים), התשס"א-2000
- תקנות רישוי עסקים (ריכוזי מלחים בשפכים תעשייתיים), התשס"ג-2003
- תקנות בריאות העם (קביעת תקנים למי שפכים), התשנ"ב-1992